

Sygn. akt V CZ 154/12

POSTANOWIENIE

Dnia 24 maja 2013 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Dariusz Zawistowski (przewodniczący)

SSN Józef Frąckowiak (sprawozdawca)

SSN Katarzyna Tyczka-Rote

w sprawie z powództwa I. K. M.

przeciwko J. M. i A. K.

o zapłatę,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 24 maja 2013 r.,

zażalenia pozwanego J. M. na postanowienie Sądu Apelacyjnego [...]

z dnia 2 października 2012 r.,

uchyla zaskarżone postanowienie.

Uzasadnienie

Zaskarżonym przez pozwanego J. M. postanowieniem Sąd Apelacyjny odrzucił skargę kasacyjną pozwanego od wyroku tego Sądu z dnia 27 czerwca 2012 r., wskazując, że niedopuszczalne jest zaskarżenie wyroku sądu II instancji przez pozwanego, który nie zaskarżył tego wyroku apelacją oraz że skarga jest niedopuszczalna ze względu na zbyt niską wartość przedmiotu zaskarżenia. W zażaleniu pozwany wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia wskazując, że narusza ona art. 9 ust. 1 ustawy z dnia 16 września 2011 r. o zmianie – Kodeksu postępowania cywilnego i innych ustaw (Dz. U. Nr 233, poz. 1381) oraz art. 398⁶ § 2 k.p.c. w związku z art. 363 § 3 k.p.c. i art. 378 § 2 k.p.c.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Trafnie skarżący zarzuca, że pogląd Sądu Najwyższego wyrażony w uchwale z dnia 12 czerwca 1967 r., na który powołała się Sąd Apelacyjny, po zmianie kodeksu postępowania cywilnego dokonanej ustawą z dnia 1 marca 1996 r. o zmianie Kodeksu postępowania cywilnego, rozporządzeń Prezydenta Rzeczypospolitej – Prawo upadłościowe i Prawo o postępowaniu układowym, Kodeksu postępowania administracyjnego, ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 43, poz. 189) stał się nieaktualny. Na tle regulacji przyjętej w k.p.c., szczególnie art. 378 § 2 k.p.c. i art. 363 § 3 k.p.c. nie widać przeszkód, aby pozwany solidarnie dłużnik, który nie złożył apelacji od wyroku sądu I instancji, nie miał prawa wystąpić ze skargą kasacyjną. Wyrok sądu I instancji na skutek zaskarżenia go apelacją przez innego dłużnika pozwanego solidarnie nie staje się prawomocny także wobec pozostałych dłużników solidarnych. Sąd II instancji rozpoznaje sprawę, która dotyczy prawa i obowiązków innych dłużników solidarnych, gdyż działanie lub zaniechanie jednego z dłużników solidarnych nie może szkodzić innym dłużnikom (art. 371 k.c.) a sąd apelacyjny nawet z urzędu może w granicach zaskarżenia rozpoznać sprawę na rzecz dłużnika solidarnego, który wyroku nie zaskarżył. Jeżeli więc składający skargę kasacyjną pozwany dłużnik solidarny spełnia warunki, od których zależy dopuszczalność skargi kasacyjnej, to brak podstaw, aby za niedopuszczalną uznać taką skargę tylko z tego powodu, że nie zaskarżył on wcześniej apelacją wyroku sądu I instancji.

Także zarzut naruszenia art. 9 ustawy z dnia 16 września 2011 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw, jest uzasadniony. Przepis ten w odniesieniu do skargi kasacyjnej, stwarza podstawy dla dwóch różnych sposobów jego wykładni. Można założyć, tak jak uczynił to zapewne Sąd Apelacyjny, że skoro ustawodawca tylko w odniesieniu do jednego ze środków zaskarżenia (apelacji) wyraźnie wskazał, że przepisy zawarte w nowelizacji stosuje się do apelacji wniesionych po dniu wejścia w życie ustawy, to, do innego środka zaskarżenia, czyli do skargi kasacyjnej nie stosujemy tej zasady. Przepis art. 398² § 1 k.p.c., w brzmieniu jakie otrzymał on po 3 maja 2012 r., miałby wobec tego zastosowanie do skargi kasacyjnej złożonej w postępowaniu, wszczętym pozwem lub wnioskiem, po tej dacie. Taka wykładnia tego przepisu pozostaje jednak w sprzeczności z charakterem postępowania wszczętego skargą kasacyjną. Jak wynika z art. 9 ust. 1 wspomnianej ustawy nowelizacyjnej jej przepisy, a więc także art. 398² § 1 k.p.c. w nowym brzmieniu, stosuje się do postępowań wszczętych po dniu 3 maja 2012 r. Prawomocny wyrok sądu II instancji kończy w zasadzie postępowanie w sprawie. Stronie przysługuje jedynie możliwość, gdy spełnione są ściśle określone przesłanki, wszczęcia postępowania kasacyjnego w celu zbadania, czy wyrok Sądu Apelacyjnego odpowiada prawu. Dlatego istnieją silne przesłanki, aby postępowanie wszczęte skargą kasacyjną traktować jako postępowanie nie całkiem, bo w tej samej sprawie, ale jednak odmienne (nowe) od postępowania zakończonego prawomocnym wyrokiem sądu II instancji. Z tego względu dla reprezentowania strony w postępowaniu przed Sądem Najwyższym wymagane jest pełnomocnictwo obejmujące także to postępowanie. Dlatego przez postępowanie, o którym mowa w art. 9 ust 1 ustawy nowelizującej k.p.c., należy również rozumieć postępowanie wszczęte skargą kasacyjną. Rację ma więc skarżąca wskazująca, że jej skarga kasacyjna, złożona po 3 maja 2012 r., jest dopuszczalna, skoro wartość przedmiotu zaskarżenia nie była niższa niż 50 tys. zł.

Mając na względzie powyższe Sąd Najwyższy, na podstawie art. 398¹⁵ k.p.c. w związku z art. 394¹ § 3 k.p.c., orzekł jak w sentencji.